

[Aksel Larsen.]

ning, og når man modsætter sig atomforbuddet. Det er det, de stormagter har gjort, som ministeren kalder de vestlige. Ministeren taler om, at man må finde et grundlag for et fredeligt samliv mellem de to samfundssystemer, de to ideologier, der behersker verden, og stiller det spørgsmål, om de kan leve side om side.

Jeg synes, man skal holde op med denne snak om ideologier. Det var en tale, der blev startet af Hitler og Goebbels, som talte om, at det var ideologiske modsætninger, der nødvendiggjorde krigen, og det er aldeles ikke rigtigt. Krige forårsages af materielle modsætninger og aldeles ikke af ideologiske. Må jeg belyse det med et enkelt lille eksempel. Da våbenstilstandsforhandlingerne i Korea blev indledet — det er uhyre længe siden —, proklameredes det fra den amerikanske regerings side, og det turde vel samtidig være en proklamation fra De Forenede Nationers side eller i hvert fald fra det i De Forenede Nationer dominerende flertals, at man ønskede en våbenstilstand baseret på en grænse ved den 38. breddegrad. Da man så havde sat sig til forhandlingsbordet i Kaesong, erklærede de amerikanske såkaldte FN-forhandlere, at det kunne der aldeles ikke være tale om, nu skulle grænsen gå nordligere. Da de nordkoreanske forhandlere til slut gik ind på, at grænsen under våbenstilstanden skulle gå dér, hvor den nuværende frontlinie er, stillede amerikanerne pludselig krav om, at den skulle gå endnu nordligere, idet Kaesong-området, som ganske uomtvisteligt lå nord for frontlinien, skulle ind under de såkaldte FN-styrkers, d. v. s. de amerikanske styrkers, rådighed. Det har ikke noget med ideologi at gøre. Forholdet er derimod det, at i Kaesong-området findes de vigtigste kromlejer i hele verden. Dér har man den ganske enkle forklaring på, at de amerikanske statsmænd, da de kom i tanker om dette, skubbede deres krav om en våbenstilstandslinie nordpå, først krævede frontlinien og derefter forlangte Kaesong-området med, hvilket de dog har været nødt til at frafalde. Som man ser, har det ikke noget som helst med ideologi at gøre. Det havde materielle årsager, at man fra amerikansk side frafaldt det forslag, man oprindeligt havde stillet, fremkom med nye krav, lod dem falde og fremsatte nye endnu mere yderliggående krav.

Det er rigtigt, at man kan tale om forskellige ideologier, men ikke som krigsårsag. Derimod kan man med rette sige, at verden er delt mellem to samfundssystemer, idet delingen dog ikke er skarpt geografisk. Der

findes nemlig mange stater, om hvilke man ikke med bestemthed kan sige, at de ubetinget hører hjemme i det område, der dækkes af det ene samfundssystem, eller på nogen måde hører hjemme i det andet område. Men naturligvis behøver eksistensen af disse to samfundssystemer ikke at føre til krig. De kan leve fredeligt side om side, vel at mærke, hvis viljen fra begge sider er tilstede. Dette er hævdet af Sovjetunionens ledende statsmænd gennem en meget lang årrække. Man har atter og atter gentaget det, Stalin så tydeligt udtrykte i et interview, jeg tror det var med Scripps-Howard i 1935, at revolutionen er ikke nogen eksportvare, at Sovjetunionen ikke drømmer om at påtvinge andre lande eller andre folk et samfundssystem lig det, der er i Sovjetunionen, men det må være folkenes sag i andre lande at afgøre, hvilket samfundssystem de vil have, og selvfølgelig kan lande med forskellige samfundssystemer leve fredeligt side om side, kappes fredeligt, hvis den fornødne vilje begge steder er tilstede. Men det sidste er nødvendigt.

Ministerens siger, at han tror ikke, at den kommunistiske vej er en vej, der vil sikre menneskene de værdier, der er os dyrebarest af alt — ja, det var et citat, jeg tillod mig, hr. formand. Ministeren må naturligvis for mig have sin tro — jeg vil ganske vist foretrække, at det ikke blot er en art religiøs tro, men at den er baseret på fornuftgrunde —, men ministerens tro er i hvert fald ikke noget bevis. Det rejser spørgsmålet: Hvilke værdier er det, der for ministeren er de dyrebareste af alle, og som han ikke tror, den kommunistiske vej kan sikre? Jeg ved, at den kommunistiske vej kan sikre menneskene frihed, bedre materielle levevilkår, fremskridt, men ganske vist kan og vil den ikke sikre privatejendomsrettens opretholdelse, den vil ikke sikre det kapitalistiske system. Hvis det er dette, ministeren tænker på, hvis det er dette, han anser for det dyrebareste af alt, så er det forståeligt, at han står så kritisk overfor det, han kalder den kommunistiske vej, men ministeren må engang gøre sig klart, at menneskesamfundenes udvikling standsede ikke i 1789 eller i 1848. Det har været sådan hidtil, i hvert fald så langt den skrevne historie rækker tilbage, at samfundsform har afløst samfundsform, idet en samfundsform ikke kunne leve længere, end de økonomiske grundbetingelser tillod det. Hvis den var blevet overlevet af udviklingen, ikke mere var i pagt med udviklingen, måtte den forsvinde, og i mange tilfælde skete det gennem voldsomme, det være sig blodige eller ublodige revolutioner, fordi folkeflertallet ikke mere var til-